Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Central (jud. N. Iordachi)
Dosarul nr. 2ri-534/24 (2-24119047-02-2ri-19112024)

D E C I Z I E

17 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Braga Angela și Cașcaval Andrei
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, în cauza de insolvabilitate, la cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 21 octombrie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat o cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, s-a restituit fără examinare cererea introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”, c/f 1009600003456, cu sediul în mun. Chişinău, s. Stăuceni, str. Constructorilor, 12, ap. 4, pe motivul nerespectării procedurii privind notificarea prealabilă a debitorului.

Solicitarea recurentului:

La data de 12 noiembrie 2024 Serviciul Fiscal de Stat, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheieri instanţei de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

La data de 19 noiembrie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind Braga Angela și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a indicat că Serviciul Fiscal de Stat comunică că, îşi exprimă dezacordul total cu soluţia instanţei de insolvabilitate privind

restituirea cererii introductive, explicând că conform „Informaţiei despre contribuabil” anexată la cererea introductivă, SRL „Modern DFSA” într-adevăr are înregistrate două subdiviziuni de tipul – „Oficiu” la adresele mun. Chişinău, sat. Stăuceni, str. Constructorilor nr. 12, of. 4 şi mun. Chişinău, str. A. Mateevici, nr. 27. Însă în aceiaşi sursă de informaţie este indicată „Adresa actuală” a persoanei juridice şi anume mun. Chişinău, sat. Stăuceni, str. Constructorilor nr. 12, of. 4.

Menționează că, în „Informaţia despre contribuabil” nu este specificată o „adresă pentru corespondenţă”, în sensul invocat de instanţă făcând trimitere la prevederile art. 183 alin. (3) din Codul civil.

Indică că, potrivit datelor extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 152988 din 09.10.2024 (anexat la cererea introductivă), sediul SRL „Modern DFSA” este situat pe adresa MD-4839, str. Constructorilor nr. 12, of. 4, s. Stăuceni, mun. Chişinău, Republica Moldova, adresa la care a şi fost expediată notificarea prealabilă nr. 26-20/5-11-124721 din 19.07.2024, în conformitate cu prevederile art. 183 alin. (1) Codul civil.

Explică că, deoarece notificarea nu a fost recepţionată prin intermediul poştei, Serviciul Fiscal de Stat a asigurat notificarea publică a debitorului prin publicarea mesajului pe pagina web a SFS la data de 15.08.2024. Atât copia plicului împreună cu avizul de recepţie, restituite prin intermediul poştei cu menţiunea „Nereclamat” cât şi copia notificării publice plasate pe pagina web a SFS, au fost anexate la cererea introductivă.

Consideră că, instanţa de insolvabilitate a concluzionat eronat faptul că creditorul nu a anexat dovada notificării debitorului, deoarece Serviciul Fiscal de Stat a asigurat notificarea prealabilă a debitorului SRL „Modern DFSA” şi a anexat confirmările la cererea introductivă.

Comunică că, referitor concluzia instanței că la cererea introductivă nu sunt probe că Hotărârea nr. 0061690 din 11.04.2024 privind executarea silită a obligaţiilor fiscale a contribuabilului a fost recepţionată de debitorul SRL „Modern DFSA”, hotărârea în cauză a fost comunicată prin poşta electronică a acestuia, care a înregistrat-o în Sistemul Informaţional Automatizat al SFS, la fel ca şi alte acte relevante aferent procedurii de executare silită a obligaţiilor fiscale.

Precizează că, Serviciul Fiscal de Stat nu a comunicat despre aceasta în cererea introductivă, deoarece prezentarea dovezii recepţionării titlului executoriu nu este o condiţie prevăzută de art. 16 şi 17 din Legea insolvabilităţii.

Susține că, instanţa de insolvabilitate a apreciat eronat faptul că creditorul Serviciul Fiscal de Stat avea obligaţia de a anexa la cererea introductivă probe, care confirmă că debitorul a recepţionat Hotărârea privind executarea silită a obligaţiilor fiscale a contribuabilului.

Relevă că, instanţa a mai menţionat că din înscrisurile anexate la cerere rezultă că nu pentru toate obligaţiile de plată a expirat termenul de 60 zile prevăzut

de art. 2 din Legea insolvabilităţii, pentru depunerea cererii introductive, fără a menţiona expres dacă aceasta este un temei de restituire a cererii introductive. La caz, în cererea introductivă a fost specificată data scadenţei pentru fiecare obligaţie fiscală, care se includ în perioada 25.01.2024-25.09.2024.

Precizează că, la cerere a fost anexat Registrul datelor privind suspendarea/anularea suspendării operaţiunilor la conturile bancare, din care se distinge informaţia că la 13.02.2024 au fost suspendate operaţiunile la conturile bancare ale SRL „Modern DFSA", din motivul înregistrării restanţelor faţă de buget.

Totodată, la cerere a fost anexat Registrul datelor despre executarea parţială sau totală a ordinelor incaso la toate bugetele, pentru perioada 01.01.2024-13.09.2024(anexat la cererea introductivă), din care se distinge informaţia că, în această perioadă Serviciul Fiscal de Stat a înaintat 29 ordine incaso în sumă totală de 218.636,27 lei care nu s-au executat din motivul lipsei mijloacelor băneşti la cont, cât şi din motivul existenţei sechestrelor la cont aplicate de executorul judecătoresc.

Declară că, ultima achitare în contul restanţelor S.R.L. „Modern DFSA" faţă de buget a fost efectuată la 23.05.2024 în sumă de 94.058,62 lei, de către executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie. Subsidiar au fost anexate acte confirmative că debitorul nu deţine în proprietate bunuri pasibile a fi urmărite în scop de executare silită a obligaţiilor fiscale. Cele menţionate supra confirmă că, în momentul depunerii cererii introductive la data de 18.10.2024, SRL „Modern DFSA" este în incapacitate de plată, fapt care conform legislaţiei în vigoare nu interzice agentului economic să prezinte dări de seamă noi.

Opinează că, instanţa de insolvabilitate a interpretat eronat circumstanţele care le-a invocat drept temeiuri pentru restituirea cererii introductive a Serviciului Fiscal de Stat, privind iniţierea procedurii de insolvabiliate faţă de SRL „Modern DFSA", considerând că a fost depusă cu încălcarea prevederilor art. 19 şi 20 din Legea insolvabilităţii.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024 a fost recepționată de recurentul Serviciul Fiscal de Stat la data de 30 octombrie 2024, fiind contestată la data de 12 noiembrie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de către Serviciul Fiscal de Stat, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 424 alin.(1) CPC curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Actele cauzei atestă că, la data de 21 octombrie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere, prin care a solicitat admiterea spre examinare a cererii introductive, intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”, c/f 1009600003456, cu sediul în mun. Chişinău, s. Stăuceni, str. Constructorilor, 12, ap. 4, numirea în calitate de administrator provizoriu Muntean Oleg, deţinătorul autorizaţiei nr. 30 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiţiei, aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute de art. 24 din Legea insolvabilității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, s-a restituit fără examinare cererea introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”, pe motivul încălcării prevederilor art. 20 Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 și anume neprezentarea dovezii notificării prealabile a debitorului de către creditor.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, recurenta Serviciul Fiscal de Stat a contestat-o cu cerințele expuse supra.

Instanţa de recurs consideră criticile invocate de recurentă în cererea de recurs ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanţe o consideră neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu art.12 Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege”.

Potrivit art. 18 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012,

creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Potrivit art. 19 Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, (1) Creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. În cazul întreprinderii de stat/municipale sau al societăţii comerciale cu capital public sau majoritar public, de rând cu debitorul, creditorul este obligat să notifice în prealabil fondatorul întreprinderii de stat/municipale şi/sau autoritatea publică care exercită funcţia de deţinător de acţiuni (părţi sociale) al societăţii comerciale cu capital public sau majoritar public în privinţa căreia se intenţionează depunerea cererii introductive.

(2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, cu cel puţin 5 zile lucrătoare pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întîrziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condiţiile prevăzute expres de Codul de executare.

(3) Creditorul care depune, în condiţiile art.140, cerere de admitere a creanţelor după intentarea procesului de insolvabilitate nu este obligat să probeze notificarea prealabilă.

Astfel, instituţia notificării prealabile prevăzute la art. 19 din Legea insolvabilităţii are scopul de a informa debitorul despre faptul că ultimul se află în întârziere în ceea ce priveşte onorarea obligaţiilor sale de plată (sau despre înaintarea spre executare a unui document executoriu), iar în cazul neexecutării acestor obligaţii, creditorul va depune o cerere introductivă în vederea intentării procesului de insolvabilitate faţă de acest debitor.

Potrivit art. 20 alin. (2) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, la cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) *dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor*.

b[1]) dovada notificării prealabile a fondatorului întreprinderii de stat/municipale şi/sau a autorităţii publice care exercită funcţia de deţinător de acţiuni (părţi sociale) al societăţii comerciale cu capital public sau majoritar public, după caz;

c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepţia cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat;

d) înscrisurile care confirmă parcurgerea procedurii prealabile de recuperare

a creanţei, inclusiv procesul-verbal de încetare a medierii.

După cum rezultă din actele cauzei, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 152988 din 09.10.2024 din care rezultă indubitabil faptul că sediul „Modern DFSA” SRL este înregistrat pe adresa mun. Chișinău, s. Stăuceni, str. Constructorilor 12 ap. 4. (f.d.7)

Notificarea prealabilă cu nr. 26-20/5-11-124721 din 19.07.2024 a fost expediată la adresa sediului „Modern DFSA” SRL, însă aceasta nu a fost recepționată de către destinatar, pe scrisoarea cu aviz de recepție fiind menționea factorului poștal „nereclamat”. (f.d.12-13)

Conform art. 183 Codul civil, (1) Persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire.

(2) Stabilirea şi schimbarea sediului sînt opozabile terţilor din momentul înregistrării de stat.

(3) *Adresa poştală a persoanei juridice este cea de la sediu*. Persoana juridică poate avea şi alte adrese pentru corespondenţă.

(4) Toate documentele şi scrisorile intrate la sediu se consideră recepţionate de către persoana juridică.

(5) Persoana juridică este obligată să publice un aviz în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova" despre modificarea sediului sub sancţiunea plăţii de despăgubiri.

În temeiul art. 22 alin. (4), lit. b) Cod civil, *notificarea se consideră ajunsă la destinatar cînd este predată la adresa poştală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică* sau la domiciliul destinatarului persoană fizică.

În acest context, Colegiul civil apreciază ca fiind eronată concluzia primei instanțe, expusă în încheierea din 24 octombrie 2024, precum că Serviciul Fiscal de Stat nu a anexat probe, ce ar demonstra că a întreprins măsuri și a notificat debitorul SRL „Modern DFSA” la toate adresele cunoscute, în contextul în care oficiul administrativ al ultimului este amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Mateevici, 27, or atare condiție nu este stabilită nici de Legea insolvabilității, nici de Codul civil, iar la caz, în opinia instanței de recurs creditorul a luat suficiente măsuri în vederea notificării debitorului, dat fiind că această notificare i-a fost expediată ultimului la sediu, ori Serviciului Fiscal de Stat nu-i poate fi imputată nerecepționarea de către debitor al corespondenței și acest fapt nu echivalează cu lipsa notificării.

Astfel, chiar și în condițiile în care SRL „Modern DFSA” nu a recepționat notificarea creditorului Serviciul Fiscal de Stat, expediată acestuia la sediu, adresă corectă, în temeiul art. 22 alin. (4), lit. b) Cod civil, se consideră ca fiind recepționată notificarea, ceea ce decade în acest sens obligația Serviciului Fiscal de Stat de a efectua careva acte suplimentare în vederea notificării debitorului, după

cum eronat a stabilit instanța.

În continuare, prevederile art. 22, alin. (4), lit. b) Codul civil condiționează notificarea la altă adresă poștală decît cea la care se află sediul persoanei juridice de faptul indicării exprese de către destinatar a acestei adrese în acest scop […„cînd este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop...”]. Însă în situația respectivă SRL „Modern DFSA” nu a indicat expres adresa sa de corespondență, pentru a se putea invoca careva vicii de notificare.

Colegilul civil a stabilit că, în virtutea principiului disponibilităţii în drepturi a participanţilor la proces, părţile dispun liber de dreptul de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare. Referitor la cererile introductive depuse de creditor în cadrul unei cauze de insolvabilitate, creditorul este în drept să aleagă singur modalitatea şi mijloacele procedurale de probare a existenţei unei creanţe certe, lichide şi exigibile prevăzute la art. 20 alin. (2) lit. a) sau art. 20 alin. (2) lit. b) Legea insolvabilităţii, instanţa de insolvabilitate nefiind în drept să indice creditorului în ce mod şi prin ce probe acesta urmează să confirme existenţa temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate.

Din raționamentele enunțate, Colegiul Civil ajunge la concluzia că, încheierea primei instanțe din 24 octombrie 2024 este emisă cu aplicarea eronată art. 20 alin. (2) lit. b) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 şi aprecierea incorectă a circumstanţelor de fapt privitor la faptul respectării procedurii notificării debitorului.

Reieșind din cele expuse, ținând cont că concluzia instanței cu privire la nerespectarea procedurii notificării debitorului de Serviciul Fiscal de Stat este lipsită de temei juridic, adică este nefondată şi contrară prevederilor art. 20 alin. (2) lit. b) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, iar motivele invocate de către recurent sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de judecată, în același complet, la faza primirii cererii.

Colegiul va restitui cauza în prima instanță de la faza primirii cererii, or această fază este obligatorie, iar instanța de recurs nu poate substitui prima instanță în această etapă procesuală.

Astfel, prin prisma normelor legale enunţate, accesul la justiţie nu poate fi îngrădit, în acest sens este important a se reţine că dreptul de acces la justiţie constituie un element inerent al dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil (…).

În speţă, erorile instanţei de fond de ordin procedural în ordine de recurs nu pot fi corectate. Astfel, avînd în vedere că normele de drept procedural (art. 20 alin. (2) lit. b) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012) au fost interpretate şi aplicate eronat de instanţa de fond, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea contestată şi de a restitui cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, de la faza primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2024, în cauza de insolvabilitate, la cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Modern DFSA”, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în același complet de judecată la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Braga Angela

Cașcaval Andrei